

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 2 • Perjantaina 23. tammikuuta 2009

60. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Viime kesän matka Kurkijoen pitäjiin:

Aromäki, Sorjo, Rummunsuo ja Ihojärvi

Olimme suunnitelleet Karjalan matkaa jo vuosia ja kesällä 2008 saimme sen vihdoinkin toteutettua. Kohteena olivat Kurkijoella kylät Aromäki, Sorjo, Rummunsuo ja Ihojärvi.

Vainion Liikenteen Timo Hallikainen oli kuljettajanimme. Lähdimme matkaan Somerolta perjantaina 18. päivä heinäkuuta varhain aamulla.

Viime hetkellä Saimi Toru (Antti Heinosen tytär) joutui perumaan lähtönsä, koska oli sairastunut. Se oli todella valitettavaa, koska hän oli meistä innokkaimmin odottanut näkevänsä ensimmäisen kerran syntymäkotinsa, Karjalasta lähdön jälkeen. Saimi oli lähtöisin Rummunsuolta.

Matka eteni Forssan, Lahden sekä Tohmajärven kautta kohti rajanylitystä Niirala-Värtsilää. Tullitar kastus sujui todella nopeasti ja pääsimme jatkamaan matkaa. Majoituimme hotelli Sortavalaan ja olimme perillä noin kello 16 paikallista aikaa. Hotelli oli siisti, mutta aika ankean oloinen. Hotellin illallinen käsitti perunamuusin, lihaleikkeen sekä raasteen. Annokset tuotiin jokaiselle valmiiksi eteen. Seuraavan päivän illallinen oli täysin samanlainen, raasteen tilalla oli kylläkin punajuurta.

Kiertelimme vielä illalla Sortavalan keskustassa, mutta yllättävän hiljainen katukuva oli. Tietenkin löysimme heti paikalliset ”kuppilat”, missä tuopilliset otimme unilääkkeeksi sekä vodka-paukut desinfiointilääkkeeksi.

Aamulla hotellin aamupalalla oli jokaiselle katettuna valmiiksi kaurapuuro, leipä sekä kahvi. Kahvi tosiaan oli kaadettuna heti valmiiksi, joten aika kylmää se oli jos ei sovitettu aikana paikalle tullut. Kaikki eivät tainneet käyttää aamupalaa hyödyksi.

Lauantai-aamuna lähdimme Kurkijoelle. Huonokuntoisista teistä siellä usein puhutaan, muttei sitä tahdo todeksi uskoa ennen kuin itse kokee. Penkillä ei tahtonut pysyä ja tavaroistaan sai

Jaakkima. Lahdenpohjan kirkon rauniot.

kiinni pidellä, valokuvaamisesta puhumattakaan.

JAAKKIMA

Pysähdyimme matkan varrella Jaakkimaan, Lahdenpohjan luterilaisen kirkon raunioille. Jaakkiman punatiiliseen kirkkoon mahtui 3000 henkeä. Sodan jälkeen kirkko toimi varastorakennuksena, mutta vaurioitui pahasti tulipalossa 1977. Kirkon pihalta nappasimme juurineen mukaan sinisiä kurjenkellon näköisiä kasveja, toivottavasti kukat lähtevät ensi kesänä kasvamaan omilla kotipihoillamme.

LOPOTTI

Kurkijoen keskustaan saapuessamme jäimme ihailemaan Kurkijoen tuhoutuneen kirkon paikkaa. Neuvostoliiton aikana kirkko toimi viljavarastona, myllynä sekä teurastomana. Kirkon paikalla on nykyisin suomalaisten pystyttämät muistomerkit. Hiukan syrjemmällä kirkonmaalla on alueella kaatuneiden neuvostosotilaiden muistomerkki.

Kurkijoellahan moni historiallisesti arvokas rakennus on tuhoutunut tulipalossa. Kirkko paloi 1991, maamiesopiston johtajan asuintalo 1992, palokunnantalo 2001 sekä Kurki-hotelli 2003.

Ihastelimme myös Kurkijoen kirkonkylän eli Lo-

potin kaunista ja jylhää Linnanmäkeä, mikä oli suosittu juhlapaikka ennen sotia.

Laatokan vesistö on kaunis, mutta ikävä kyllä saastuminen nykyisin ongelmana. Laatokka on Euroopan suurin järvi ja syvin kohta on 225 metriä.

AROMÄKI

Aromäelle saavuimme ensiksi. Löysimme Lauri Lankisen kotipaikan (kiitos Airan, hän oli hyvä kartturi). Laurin isä ja äiti olivat Juhana ja Anna (os. Kemppinen) Lankinen. Evakkomatkan päätteeksi he kotiutuivat

Koskelle Tl.

Rakennuksia ei pystyssä enää ollut, vain maitohorsmaa ja puita paikalla kasvoi. Kivijalkakin paikalla kuumelma on, mutta sitä emme tällä kertaa löytäneet. Olisi kannattanut tehdä matka keväällä, jottei kasvillisuus olisi ollut niin runsasta ja korkeaa. Aromäen tien varrella grillasimme makkaraa ja joimme kahvit.

ELISENVAARA

Lähdimme eteenpäin kohti Elisenvaaran asemaa. Nykyinen asema on siirretty Alhon pitäjältä. Mukana ol-

Tässä lehdessä mm.

Kurkijokelaisen pääkirjoitus v. 1949 ...	3
Matkoja menneisyyteen osa 2	4
Hannukaisen suvun tapaaminen	5
Erkin ja Lainan kirjeet.....	6
Uljaanpojasta ja Matti Valtosesta	7
Viipurista Sorjoon ja takaisin	8

Huom! Toimituksen aukiolossa saattaa olla sairaustapauksen takia muutoksia.

Toimitus on toistaiseksi avoinna tiistaisin, ja perjantaisin klo 9-14. Seuraa ilmoittelua lehdessä ja toimituksen ovesa.

**Seuraavat lehdet ilmestyvät:
6.2., 20.2., 6.3., 20.3.**

lut vanhempi väki muisteli Elisenvaaran pommituksia vuonna 1944. Elisenvaara lähdettäessä alitimme myös alikulkusillan, ns. putunnelin.

SORJO

Aira Lankisen isä on kotoinen Sorjosta. Pettymys oli suuri, kun Sorjoon menevällä tiellä oli suuri kilpi, varaudu esittämään passisi, passit olivat kaikilla hotellilla. Sorjoon emme siis uskaltaneet mennä kieltokilven vuoksi. Sorjo oli sivukylineen laaja kokonaisuus, jonka seudulla oli ruotsikielinen vähemmistö.

UUSI HAUTAUSMAA

Kurkijoen ns. uudelta hautausmaalla etsimme Airan isoisän, Frans Järvisen, hautakiveä. Järvisen suvulla on tapana viedä kukkia haudalle joka kerta kun he Kurkijoella käyvät. Kiveä ei

kuitenkaan löytynyt, vaikka Aira paikan muisti. Jälkeenpäin kuulumme, että kivi oli edelleen hautausmaalla, mutta kaadettuna. Nyt se on nostettu taas pystyyn.

RUMMUNSUO

Seuraavana oli vuorossa Kurkijoen suurin pitäjä, Rummunsuo, Saimin, Hilkan sekä Aaron lapsuudenkoti. Sisarusten vanhemmat olivat Antti ja Hilma Heinonen. Talo oli miltei entisellään, erään seinustan ikkuna oli mm laitettu umpeen. Asukkaina oli Pietarissa asuva perhe, he pitivät taloa kesämökinään. Ja sattumoisin perhe oli paikallakin. Kuljettajamme osasi venäjää, joten hän toimi tulkkina. Ajatuksia vaihdeltiin puolin ja toisin. Tuliaisina annoimme keksi- ja kahvipaketin, saivathan he myös Airalta kauniin kukkakimpun, se-

Jatkuu siv. 6

Elisenvaaran nykyinen asemarakennus, entinen Alhon asema.

23.1.2009

Muutosta parempaan?

Vuosi on alkanut monellakin tavalla levottomuutta herättävissä merkeissä. Lukuisissa perheissä pitkin maatamme epävarmuus on astunut ovesta sisään. Viime viikkoina on median taholta kuulunut paljon ikäviä uutisia koskien lomautuksia ja irtisanomisia. Omat poliitikkomme rauhoittelevat tilannetta toteamalla, että nyt meneillään oleva taloudellinen laskukausi ei todennäköisesti johda sellaiseen lamaan, mikä koettiin 90-luvun alussa ja minkä seurauksena syntyneitä kustannuksia – niin inhimillisiä kuin taloudellisiakin – maksetaan yhä edelleen.

Sitä vastoin Yhdysvalloissa taloudellinen lama on pahin vuosikymmeniin. Sadattuhannet ihmiset ovat joutuneet myymään kotinsa taloudellisen ahdingon seurauksena ja miljoonat ovat joutuneet työttömäksi. Köyhimmillä ihmisillä ei ole edes varaa sairauden hoitoon, koska kaatuneet yritykset maksoivat työntekijöittensä sairausvakuutuksen ja maksut lakkasivat näiden romahdettua. Barack Obaman arvostus on ylittänyt kaikki odotukset, sillä hänen varaansa asetetaan nyt suurta toivota taloudellisen tilanteen ja myös maan ulkopoliittisen umpikujan ratkaisemiseksi. Ei varmaan monikaan poliitikko tällä hetkellä haluaisi olla hänen asemassaan – sen verran suuret paineet ja haasteet Obamalla on edessään hänen nyt aloittaessaan Yhdysvaltain presidenttinä. Herää mie-

leen kysymys, että voiko kukaan pystyä saavuttamaan ne tavoitteet tai odotukset, mitä nyt Yhdysvaltain uuden presidentin varaan asetetaan?

Sanotaan, että toivota ei koskaan saa menettää, vaan aina tulee katsoa eteenpäin ja viimeistään ylitsepääsemättömän vaikeassa tilanteessa pyytää apua ylhäältä. Jossain muodossa ja jollain tavalla aina se apu tulee kun sen aika on. Uskokaamme tähän ja toivokaamme muutosta parempaan.

Toisaalla tässä lehdessä on alustava luettelo Kurkijoki-Säätiön tulevista kärkitapahtumista ja tilaisuuksista tämän vuoden aikana. Ne kannattaa jo tässä vaiheessa merkitä kalenteriin. Seuraavissa numeroissa kerrotaan tarkemmin kustakin tapahtumasta.

Vertaus Kurkijokelaisen v. 1949 ilmestyneen ensimmäisen numeron pääkirjoituksessa, jossa lehteä verrattiin kimmeltävään koepalloon, on minusta osuva. Kukaan ei silloin, lähes 60 vuotta sitten voinut tietää, millaiseksi pallon lentorata muodostuisi. Nyt voimme ylpäänä todeta, että Kurkijokelainen on matkan varrella koetuista vaikeuksista huolimatta saavuttanut tavoitteensa. Pallo ei enää ole kokeellinen vaan vakaasti ilmassa pysyvä jatkua tärkeää tehtäväänsä Kurkijokelaisten ja karjalais-taustaisten lukijoiden äänitorvena.

Jaakko Taitonen
va. päätoimittaja

Kuolleita

Rakas äitimme ja mummmumme

Siiri Helena ELO

o.s. Heinonen

* 2.6.1920 Kurkijoki
† 14.1.2009 Säkyä

Kiittäen ja syvästi kaivaten

Raija ja Vesa

Minna ja Jarkko

Kati ja Aku

Matti ja Kaija

Jani, Minna, Anselmi ja Aukusti

Johanna, Erik ja Mikael

Ritva ja Jari

Jarno ja Rita

Carita ja Jani

Mauno ja Jonne

Jonna, Hannu ja Nanna

veli ja sisaret perheineen

veli- ja sisarvainajien perheet

Jenny-ystävä

muut ystävät ja sukulaiset

Side viimeinen kotimme lapsuuden, näin katkesi hiljaa sammuen. Uni ikuinen äidin uupuneen, tuudita lepoon rauhaisaan. Näin saatamme äidin rakkaan isän vierelle nukkumaan.

Enkelit valkoiset taivaassa tuolla pitäkää mummmusta hyvää huolta.

Lastenlapset ja lastenlastenlapset

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että rakkaamme siunataan Säkyän kirkossa lauantaina 31.1.2009 klo 12, minkä jälkeen muistotilaisuus seurakuntatalolla. Lämmin kiitoksemme kaikille äitiä matkan varrella hoitaneille.

Rakkaamme

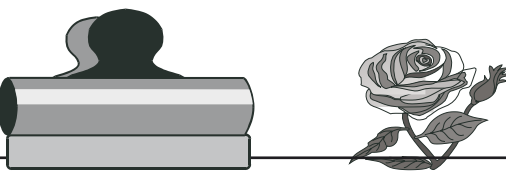
Aino Riitta LUKKA

* 20.09.1928 Kurkijoki
† 7.12.2008 Turku

Muistaen
Omaiset

Ajan parhaan,
Hyvää paimen ties.
Pääsi lepoon,
väsynyt matkamies.

Siunattu hiljaisuudessa.

NIMIPÄIVÄT

23.1.Pe Enni, Eine, Eini

24.1.La Senja

25.1.Su Paavo, Pauli,

Paul, Paavali

26.1.Ma Joonatan

27.1.Ti Vainojen uhrien

muistopäivä,

Viljo

28.1.Ke Kalle, Kaarlo,

Kaarle, Mies

29.1.To

30.1.Pe

31.1.La

1.2. Su

2.2. Ma

3.2. Ti

4.2. Ke

5.2. To

Valtteri

Irja

Alli

Riitta

Jemina, Aamu

Valo

Armi, Ronja

J.L.

Runebergin

päivä

Asser

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700

Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen,
Tapio Nikkari, Jaakko Taitonen ja Leena Virtanen

Toimitus: Päätoimittajan sijainen Jaakko Taitonen
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa

Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14

puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %

Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa

6 kk..... 20 euroa

3 kk..... 12 euroa

Pohjoismaat 39 euroa

Muualle 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:

Etusivupaja, Loimaa

Paino: Satakunnan

Painotuote Oy, Kokemäki

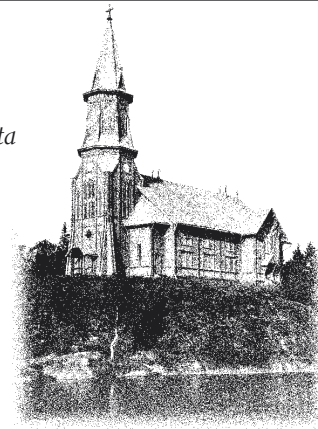
ISSN 0782-5668

Hartaus sunnuntaille

25.1.2009

3. sunnuntai loppiaisesta

Usko ja näkeminen

Sofi Oksasen palkittu kirja herätti myös minussa halun lukea sen. Olin syksyllä lukenut hänen edellisen kirjansa ”Stalins kosor” ruotsinkielisenä. En luottanut kielitaitooni niin paljon, että olisin ollut varma hänen tyylistään, joten senkin vuoksi hankin tämän ”Puhdistus” kirjan suomenkielisenä eteeni. Enkä katunut sen lukemista.

Lukemani liittyy mielestäni hyvin sunnuntain aiheeseen ja kolmannen vuosikerran evankeliumitekstiin, Mark. 1:29-39. Evankeliumitekstissä Markus kertoo lyhyesti Pietarin anopin parantamisen. Parantamiseen liittyy hyvin läheinen ote, rakastavat sanat ja hellä kosketus. Kuumeessa oleva sairas nousee heti palvelemaan vieraitaan. Ihmisen läheisyys, voimakas elämys, usko tulevaisuuteen ja usko omiin mahdollisuuksiin palvelemisesta astuu sykähdyttävällä tavalla esiin.

Olen tutustunut monen kirjan välityksellä Viron historiaan. Oksasen kirjassa historia avautuu hyvin kuvattujen henkilöitten kautta. Hyvyys ja pahuus, rakkaus, kateus, mustasukkaisuus, kaiken entisen hävittäminen, uuden ihmisen palvelon esiinmarssi ja oman voiton pyynti kuvataan voimakkein vedoin. Vuosikymmenet vaihtuvat, mutta henkilöt elävät. Kirjan loppu jättää paljon kysymysmerkkejä, mutta sekin on kirjailijan lahja lukijalleen.

Kirjan tapahtumat ja päähenkilöitten kohtalot liittyvät ensi sunnuntain evankeliumiin. Sisarukset elävät eräänlaisessa kilpailutilanteessa. He rakastuvat samaan mieheen, joka sattuu olemaan uuden esivallan vihollinen. Toinen sisar avioituu etsityn miehen kanssa ja saa lapsenkin hänen kanssaan.. Hylätty sisar varjelee suurta rakkautensa kohdetta samalla taidolla kuin vaimokin. Sisarukset joutuvat kuitenkin kokemaan kovia tutkimusten paineessa. Yhdessä he siitäkin selviävät.

Hylätty sisar saa aviomiehen poliittisten johtajien joukosta. Hän tietää etukäteen, että sisar ja hänen tyttärensä aiotaan lähettää kauas itään. Hän ei kerro totuutta sisarelleen. Syynä on myös se, että hän haluaa sisarensa miehen omakseen. Tästä seuraa tietenkin leppymätön viha ja kauna sisarusten kesken. Toinen joutuu kauas itään, toinen jää salaisen vangin kanssa kotimaahan. Vangin hoitaminen koituu tietenkin ennen pitkää mahdottomaksi.

Vuosikymmenten kuluttua tapahtuu outoja. Venäjältä tulleet raakojen miesten matkasta karkaa nuori nainen, joka tietää isoäitinsä entisen kodin. Hän karkaa kiduttajiensa käsistä sinne. Isotäti ei tunne sukulaistaan, mutta ottaa hänet hellään hoitoonsa ja kätkee hänet etsijöiltään. Hän saa sitten tietää nuoren naisen sukulaisuuden ja tekee hätkähdyttävän teon. Hän pelastaa sisarensa tyttären tytön. Hän, joka on elänyt jatkuvan katumuksen ja pahan omantunnon vallassa, tekee uskomattoman teon. Hän ampuu pahat miehet ja ottaa heidän taskustaan tytön passin. Tytön hän lähettää omille teilleen ja jää itse sille paikalleen.

Minulle Viron historia tuli tuossa kirjassa eläväksi, uskottavaksi. Kaiken kurjuuden ja taistelun keskellä ihmisen usko tulevaisuuteen, lahjojen ja voimien käyttäminen paremman tulevaisuuden puolesta herättää tavattoman lämpimän sykkeen sydämessä. Luulen, että opetuslapset kokivat samaa Vapahtajansa seurassa ja voivat sen vuoksi jakaa kokemustaan myös toisille, sinullekin.

Eino Orpana

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä on Vuoksen vesistön pääjärvi?
2. Mikä on Suomen ensimmäinen luonnonmukainen eläinpuisto?
3. Missä kaupungin edustalla sijaitsee Röyttän satama?
4. Missä uskonossa ihmisen korkein päämäärä on Nirvana?
5. Mistä kokaiinia valmistetaan?
6. Kenen esikoisromaani on 'Maa on syntinen Laulu'?
7. Mitä on bulimia?
8. Missä sijaitsee tulivuori Etna?
9. Mikä on nimeltään Viron korkein kohta?
10. Mikä on Venäjältä levittäytynyt, tuuheaturkkinen koiraeläin?

Sanan Voimaa

23.01. Ps. 105:2 *Laulakaa Herralle, ylistäkää häntä, kertokaa hänen ihmetöis-tään.*

24.01. Luuk. 4:17-19, 21 *Jeesus avasi kirjakkäärön ja löysi sen kohdan, jossa sanotaan: - Herran henki on minun ylläni, sillä hän on voidellut minut. Hän on lähettänyt minut ilmoit-tamaan köyhille hyvän sanoman, julistamaan vangituille vapautusta ja sokeille näkönsä saamis-ta, päästämään sorretut vapauteen ja julistamaan Herran riemuvuotta. Hän alkoi puhua heille: ”Tä-nään, teidän kuultenne, on tämä kirjoitus käynyt toteen.”*

25.01. 3. sunnuntai loppiai-sesta Mark. 1:32-34. *Illal-la, auringonlaskun jäl-keen Jeesuksen luo tuotiin kaikki sairaat ja pahojen henkien vaivaamat. Koko kaupunki oli keräänty-nyt oven edustalle. Hän paransi useita erilaisten tautien vaivaamia ja ajoi ulos monia pahoja henkiä. Hän ei antanut henkien puhua, koska ne tunsivat hänet.*

26.01. Ps. 97:6. *Taivaat julis-tavat hänen vanhurskaut-taan, kaikki kansat näke-vät hänen kunniansa.*

27.01. 5 Moos. 32:36. *Herra puolustaa kansaansa, hän säälii palvelijoitaan, kun hän näkee, ettei heillä enää ole voimaa, että he ovat uupuneita, niin suu-ret kuin pienet.*

28.01. 2 Kor. 1:4. *Herra rohkaisee meitä kaikissa ahdingoissamme, niin että me häneltä saamamme lohdutuksen voimalla jaksamme lohduttaa muita ahdingossa olevia.*

29.01. Ps. 97:9. *Herra, sinä*

olet Korkein, maailman valti-as, kaikkia jumalia korkeampi.

30.01. Ps. 102:20-21. *Herra katsoo pyhästä korkeu-destaan, tähyää taivaasta maan päälle. Hän kuulee vankien vaikkerruksen, hän vapauttaa kuoleman omat.*

31.01. 2 Kor. 1:5. *Niin kuin Kristuksen kärsimykset ovat tulleet runsaina mei-dän osaksemme, samoin on Kristus tuonut meille runsaasti lohdutusta.*

01.02. 4. sunnuntai lop-piaisesta. Joh. 6:16-21. *Kun tuli ilta, opetuslapset menivät alas rantaan, nousivat veneeseen ja läh-tivät kohti Kapernaumia, toiselle puolen järveä. Oli jo pimeä, eikä Jeesus vie-lä ollut palannut heidän luokseen. Tuuli puhalsi ankarasti, ja järvellä kä-vivät vaahtopäiset aallot. Kun he olivat soutaneet kahdenkymmenenviiden tai kolmenkymmenen stadionmitan verran, he näkivät Jeesuksen käve-levän järven aalloilla ja lähestyvän venettä. He pelästyivät. Mutta Jeesus sanoi: ”Minä tässä olen, älkää pelätkö.” He aikoi-vat ottaa hänet veneeseen, mutta samassa vene jo tuli siihen rantaan, jonne he olivat menossa.*

02.02. Ps. 66:5. *Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä. Hän on tehnyt meille suu-ria tekoja.*

03.02. Ps. 107:28. *Hädässään he huusivat avuksi Her-raa, ja Herra auttoi heidät ahdingosta.*

04.02. Hepr. 11:27. *Uskonsa tähden Mooses lähti Egyp-tistä kuninkaan vihaa pelkäämättä ja pysyi lu-jana, kuten pysyy se joka ikään kuin näkee Näky-mättömän.*

05.02. Ps. 93:4. *Mahtava meren aallokko, mah-tavampi vaahtopäinen myrsky, mahtavin on kor-keuden Herra!*

Merkkipäiviä

Kurkijoen Elisenvaarassa 10.1.1929 syntynyt

Elvi Miikkulainen

juhli 80-vuotispäiväänsä
Loimaalla sukulaisten ja ystävien kanssa

Heljä-Tellervo Niemensuo täyttää 70 vuotta 3.2.2009

Hän on syntynyt Raudussa Palkealan kylässä karjalai-seen perheeseen, perheen toisena tyttärenä. Äiti os. Rapo, syntyi Lumivaarassa ja isä Emil (ent. Sidorow) Niemensuo Raudun Pal-kealassa. Elämä kulki en-sin siellä sun täällä kunnes asetuttiin Tampereelle.

Tellervo Niemensuo opiskeli ja palveli seura-kunnan nuorisotyössä sekä lähetysshiiteerinä. Tellervo työskenteli vuosina 1964 – 1999 eläkkeelle siirty-miseensä asti Loimaalla. Rakkaita ovat edelleenkin lähetystyö, karjalais-, ja kuoroharrastus sekä toimin-ta erilaisten järjestöjen, mm. Eläkeliiton parissa.

Nyt Tellervo haluaa jät-tää aikaa itselleen ja nauttia erityisesti EL:n toiminnasta sekä kuulua mm. Eläkeliiton

Liittovaltuustoon. Merk-kipäiväänsä Tellervo Nie-mensuo viettää lauantaina 7.2.2009 klo 15.00 Kanta-Loimaan seurakuntatalolla KIITOSJUHLANA ELÄ-MÄSTÄ.

Tervetuloa!

Mahdolliset huomionosoitukset pyydetään osoitta-maan tilille LSOP 523900-226151

Runo

Ken on Karjalan kunnailla
syntynyt
ken on kasvanut Karjalan
mailla:
sen kaskiin peltonsa kyntänyt,
sen laaksoissa lapsena
leikkinyt,
hän aina on Karjalaa vailla.

Tää Karjalan kansa ei
milloinkaan
voi kodin kaihoa voittaa,
kun kaihon säveltä
rinnassaan
sille Karjalan kantele
soittaa.

Työpaikkoja tarjolla

Kurkijoki - Säätiö on perustettu sotien jälkeen Kurkijoelta evakkoon joutuneitten toimesta ja se julkaisee Kurkijoke-lainen -pitäjälehteä, joka ainoana Suomessa on ilmestynyt keskeytyksettä 60 vuoden ajan. Lehti ilmestyy Loimaalla.

Tänä vuonna Kurkijokelainen -lehti viettää 60. juhlavuotta ja sen johdosta olemme aloittamassa markkinointiviestin-tään liittyvää projektia ja etsimme Kurkijokelainen -lehdelle monitaitoista

TOIMITUSSIIHTEERIÄ

Työsuhde on määräaikainen (3 kk) sekä osa-aikainen (30 t viikossa). Toimen vakinaistaminen saattaa myöhemmin olla mahdollista.

Etsimme oma-aloitteista toimitussiihteeriä, joka toimituk-sellisten tehtävien ohella suorittaa ilmoitusmarkkinointia ja vastaa toimituksen juoksevista asioista, kuten kirjeenvaih-dosta, asiakaspalvelusta, sekä viikkotilityksistä. Toimitussih-teeri hoitaa tarvittaessa myös päätoimittajan tehtäviä.

Haemme aktiivista, erilaisten ihmisten kanssa hyvin toimeentulevaa henkilöä, jolla on tarkka ja tunnollinen ote työtehtäviin ja joka haluaa kehittää osaamistaan työn eri osa-alueilla

Odotamme tehtävään sopivaa koulutusta, työkokemusta vastaavista tehtävistä, sekä yleisimpien tietokoneohjelmien hallintaa. Arvostamme kurkijokelaista (tai ainakin karjalaista) taustaa sekä kiinnostusta luovutetun Karjalan historiaan.

Tarjoamme monipuolisen ja itsenäisen tehtävän, jonka puitteissa on mahdollisuus osallistua monin tavoin Kurkijo-kelainen -lehden kehittämiseen.

Kurkijoki-säätiön hallitukselle osoitetut hakemukset palkkatoivomuksineen ja ansioluetteloineen tulee toimittaa sähköpostitse: kurkijokelainen@gmail.com.

Emme valitettavasti ehdi vastata puhelintiedusteluihin.

Työpaikan osoite: Koulukuja 7, 32200 Loimaa

Kurkijoki-Säätiö tapahtumia v. 2009 aikana:

12.3. klo 18.00
Karjalan Liiton järjestämä pitäjäsittely
Kurkijoki ja Hiitola
Paikkana Karjalatalo, Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Tarkempia tietoja ohjelmasta ja muista yksityiskoh-dista ilmoitetaan myöhemmin.

21.3. 2009
Kurkijoki-säätiön vuosikokous Loimaalla
Kutsut ja muut tiedot lähetetään asianosaisille n. viikkoa ennen kokousta.

4.-7.6. Kurkijokelaisen lukijamatka Kurkijoelle
Merkitse ajankohta kalenteriisi
Tarkempia tietoja myöhemmin

8.-9.8.2009
Kurkijokelaisten pitäjäjuhla Loimaan lukiossa,
Majoitusmahdollisuus Kansanopistolla
Tarkempia tietoja myöhemmin

15.11.2009
Kurkijokelaisen 60-v.juhla
Heimolinnassa Loimaalla
Luvassa arvokasta ja muistiin painuvaa ohjelmaa
Tarkempia tietoja myöhemmin

60 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

Lukijalle

Kurkijokelaisen ensimmäinen numero, ilmestyi marraskuussa 1949.

Sinä monet kovat kokenut kohtalotoverini, monet ras-kaat, pitkät tiet taivaltanut evakkopoloinen, saat nyt käteesi ystävällisen kädenojennuksen ja kuultavaksesi sekä luettavaksesi muutaman ystävällisen sanan. Saat nyt näkyviisi yhtäkkiä ilmestyneen koepallon, joka ystävällisten käsien lähettämänä kauniisti nousee ylös näkyville ja tuulessa heilahtelee levottomasti puoleen ja toiseen, sekä auringon kaltaisten säteitten siihen sat-tuessa kimmeltää ja kiiltää kuin ei sillä minkäänlaisia huolia ja murheita olisi olemassakaan.

Ja mitäpä huolia sillä olisi, kunhan vaan maailman leppeät tuulet eivät liian myrskyisiksi muuttuisi, eivätkä auringon ihastuttavat säteet liian pistäviksi muodostuisi. Koepallomme kohtalo näet näistä molemmista, sekä lisäksi monista muistakin seikoista riippuvainen on; voihan olla että nuo kädet, jotka pallomme liikkeelle lennättivät, eivät palloamme tarpeeksi taloudellisella tuella täyttäneet, vaan sen on pakko ensimmäisen epä-onnistuneen lentoyrityksen jälkeen vajota alas, ja hävitä ijäksi unohduksen yöhön. Mutta toivokaamme hartaasti, ettei näin kävisit. Toivokaamme, että se tarkoitus, jota varten se on suunniteltu, olisi riittävän ylevä ja tärkeä riittäääkseen nostamaan sen riittävän tehokkaana ja elin-voimaisena.

Tämä lehti, jonka olet nyt luettavaksesi saanut, on tarkoitettu säilyttämään vanhoja meille niin rakkaita muistoja, pitämään ehjinä niin monia katkeamaisillaan olevia siteitä ja mahdollisuuksien mukaan auttamaan meidän nykyisissä ongelmissamme.

Tämän vuoden alussa lopetti vanha Kurkijoen kunta toimintansa, ja nyt olemme tulleet siihen että kunnioi-tettu Kurkijoen seurakuntakin lakkaa olemasta. Näin katkotaan vanhoja, vankkumattomina pitämiämme siteitä, puretaan pienessä ajassa se, mitä vuosisatojen aikana sukupolvet ovat rakentaneet. Mutta me Kurki-joen pitäjäläiset ja Kurkijoen seurakuntalaiset olemme vielä olemassa, ja toivokaamme, ettemme muuttuisi-kaan muiksi, ainakaan vielä pitkiin, pitkiin aikoihin. Sen helposti kuitenkin teemme, jos emme vain rakenna jotain yhteistä sidettä, joka kestäisi vahvemmankin ved-on ja virtauksen, sidettä jonka arvon me kurkijokelaiset täysin vain ymmärrämme. Tämä side rakentakaamme yhteisin ponnistuksin ja sitä vaalikaamme yhteisin huo-lenpidoin.

Täksi siteeksi olemme suunnitelleet tämän pienen sen lehtemme. Tämän lehden palstoilla on jokaisen mah-dollisuus muistella menneitä, tässä on tilaisuus nähdä entisten paikkojen rakkaita näkymiä, on myös tilaisuus nähdä ja lukea, miten uudet naapuriemme suunnitelmat ovat onnistuneet ja uudet valkohoitoiset tuvat nousseet ja uudet peltoaukeamat syntyneet. Samalla saamme jo-kaisessa numerossa jotain uutisia, neuvoja ja ohjeita uusien kotiemme kunnostamisesta sekä edelleen pa-rantamisesta, kehittämisestä ja hoidosta.

Mutta kuten jo tuli mainituksi, on lehtemme jatkuva ilmestyminen kokonaan riippuvainen siitä kannatuk-sesta, jonka se osakseen saa. Se joko tulee ilmesty-mään säännöllisenä taikka jää vain näiksi muutamiksi kimmeltäviksi koepalloiksi, jotka hetken lennettyään painuvat ja häviävät pois.

T. T.

Muistettavaa

Vampulan Karjalaiset ry. Ko-kous- ja tupailta, su.1. 2. klo 18
Eino Heikinmaan luona, Tennistie 19. Tervetuloa

Hiitolan Pitäjäseuran järjestämä **tarinailta** ti. 3. 2. klo 18, Tuoma-rink. 2 Pori. Tule mukaan iloiseen Karjalaiseen tunnelmaan. Kaikki ovat tervetulleita. Raija Laakso-nen, siht.Hiitolan Pitäjäseura ry.

Kalakurjet. Nikolain pilkit pide-tään lauantaina 28. 2. klo 10 – 14, Reino Pajun mökillä, os. Sydän-maantie 48, Nummioja, Yläne. Osallistumismaksu 5 €. Ilmoittau-tumiset: Sainille ja Martille 050 362 8966

Kaipuu saa näkyä

PALVELEMME
Ma - To 9 - 17
tai sopimuksen
mukaan

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 261

Matkoja menneisyyteen

OSA 2.

**Jatkoa 9.1. julkastuun
alkuosaan**

Suolahti

Löytänästä muutimme Suolahteen syksyllä 1940, kun piti aloittaa koulunkäynti. Monet olivat jo keväällä suorittaneet yhteiskoulun syksyllä lyhyeksi jäänyttä lukukautta ja tainneet päästä seuraavalla luokalle. Minä en siellä kaukana pienessä kylässä tiennyt sellaisesta mitään ja niin vietin kesälomaa talvesta lähtien. Suolahdessa ei ollut yhteiskoulua, mutta siitä oli vain noin kymmenen kilometriä Äänekoskelle, jonne menin kouluun. Siellä oli neliluokkainen koulu ja aloitin ensimmäiseltä luokalta.

Saimme Suolahdessa asunnon Nakertajanmäestä, talosta, jossa asuimme kesään 1943, jolloin muutimme Elisenvaaraan. Muuttoa hyvistä, vakiintuneista oloista kylään, joka oli lähes kokonaan poltettu, oli jälkeinpäin ajatellen hullun hommaa. Mutta kuinka olisi voitu olla pois Karjalasta, kun sinne taas pääsi. Samalla se määräsi koko loppuelämäni suunnan.

Suolahti oli silloin kaupala. Kun kotoa lähti keskustaan, laskeuduttiin ensin Nakertajanmäki alas. Sen juurella vasemmalla puolella oli makkaratehdas. Olisiko siinä samalla ollut kaupakin. Tie jatkui suorana pellon poikki kansakoulun luo ja edelleen työväentalon ohitse risteykseen. Tie oikealle johti keskustaan ja vasemmalle menevä Äänekoskelle. Tienhaarassa oli Kellan polkupyörä- ja urheiluliike. Viistosti Kellaa vastapäätä Äänekoskelle menevän tien toisella puolen oli Koti-kahvila, jonka edestä noustiin Lustigin bussiin silloin, kun sitä käytettiin koulumatkalla.

Kun syksyllä 2006 olin Suolahden kaupungissa, jollainen siitä oli tullut, oli kaikki erilaista. Tulopäivän illansuussa läksin tutustumaan nykyiseen Suolahteen. Aloitin Nakertajanmäestä,

jossa aikoinaan asuimme. Laskeuduin hotellilta mäkeä alas ja tulin Lastaustielle, josta erkani Vuorikuja, jos muistan katujen nimet oikein. Sen ja Jyväskylätien risteyksessä oli etsimäni talo. Aivan varma siitä olin tosin vasta kotona matkan jälkeen, kun vertasin ottamiani kuvia vanhoihin kuviin. Jyväskylän tietä ei siinä silloin ollut.

Koulun ja työväentalon läheisyydessä oli tapahtunut paljon muutoksia, jotka johtuivat rautatien ja maantien linjauksista. Kella ja työväentalo oli purettu. Koulusta oli tullut kaupungin virastotalo. Jatkoin matkaani keskustaan. Kartasta näin, että Asemakatu kulkee kaupungin läpi vanhalta asemalta uudelle. Uusi asema sijaitsi lähellä Nakertajanmäkeä. Silloin 1940-luvun alussa valmistui rautatie Äänekoskelle. Silloin siinä kulkivat matkustajajunatkin, nyt vain tavarajunat. Asemakadun varrella en nähnyt mitään, sellaista, jonka olisin vanhaan tuntenut. Vanhan aseman tunsin. Siellä oli hiljaista ja autiota. Raiteiden takana levittäytyi Keitele.

Asemalla seisoesani ja katsellessani tuli eräs mies koiran kanssa kiskoja takaa. Rupesin hänelle ihmettelemään reilun puolen vuosisadan aikana tapahtunutta suurta muutosta. Siinä syntyi juttua enemmänkin ja totesimme olleemme samoissa kouluissa: ensin Äänekosken, sitten Elisenvaaran yhteiskoulussa. Hän oli ollut Äänekoskella luokkaa alempana kuin minä. Kun Elisenvaaran yhteiskoulu siirtyi Suolahteen, hän muutti siihen. Hän tunsikin minun entisiä Äänekosken luokkatovereitani ja oli paheista kaksikolme ollut hänenkin luokallaan, nimittäin Paavilaisen Heleena ja Virtasen Kirsti. Usea entisistä luokkatovereistani oli jo kuollut.

Hän pyysi minut autoonsa. Veimme koiran pois ja hän lähti näyttämään Suolahtea. Kävimme Kukkulalla, joka aikoinaan oli suojeluskunnan talo. Siinä toimi myös Elisenvaaran yhteiskoulu

Suolahden veturitalli

jonkin aikaa. Talo, jossa aikoinaan oli elokuvateatteri Kuvala, oli paikoillaan. Se oli ruskeaksi maalattu ja lähes tyhjä. Sen päässä oli vain yksi liike. Ajoimme myös vanhaa tietä Äänekoskelle päin. Isomäki, jonka päälle joskus työnsimme Lustigin hääkaasuvetoista linja-autoa koulumatkalla, oli ennen metsäistä aluetta. Nyt siellä oli asutusalue. Poikkesimme Paatelassa, josta käännyimme takaisin. Paatelan lahdesta alkaa kanava. Sulku oli aivan tien lähellä. Entinen kapearaiteinen pääsinrata oli purettu. Ainakin osittain se oli hölkkäpolkua, mutta pääsimme sitä jollakin pätkällä ajamaan. Kävimme aina Kaura-ahossa saakka. Matkalla tuli pimeä, ettei enää nähnyt ympärilleen. Missähän muualla on tällaista turistipalvelua. Ystävällinen oppaani oli Veikko Lehtonen, joka yllätti vielä seuraavana päivänä.

Kun seuraavana aamuna palasin Nakertajanmäeltä, tuli Lehtonen kaupungin virastotalon luona vastaani. Hän näytti luokkakuvansa. Se oli sama, joka oli joitakin aikoja sitten ollut Kurkijokelaisessa muistaakseni Pessin Lassin kirjoituksen yhteydessä. Siinä olivat hänen lisäkseen ainakin Kärrin Pertti ja Teräväisen Kari, kaikki vanhoja tuttuja Eli-

senvaarasta. Olimme kaikki aloittaneet koulun syksyllä 1939.

Tarkoitukseni oli käydä jalkaisin Äänekoskella vanhaa koulutietä pitkin. Lehtonen sanoi, että mennään autolla. Kiertelimme ensin Suolahdessa. Kävimme mm. kansanopistolla, jossa veljeni Eino oli asunut käydessään Suolahdessa Elisenvaaran yhteiskoulua. Poikkesimme veturitallilla. Olin sitä muinoin kivääri selässä vartioinut. Muistissani se oli lähes Elisenvaaran veturitalien kokoinen. Hämmästyin, kun se oli vain kahden veturin talli.

Kävimme Riihivuoressa. Siellä en muista juuri käyneeni paitsi kerran, kun siellä oli tulipalo. Se oli sikäli merkittävä tapahtuma, että siitä aloitin päiväkirjan kirjoittamisen, jota jatkoin noin kymmenen vuotta.

Ajoimme sitten Äänekoskelle, aluksi vanhaa tietä pitkin. Muinaista Kolikkoinmäkeä ei ollut, ei Nordlundin laukkutehdasta eikä sitä taloa, jossa Puputin Martta asui silloin, kun hän oli yhden lukukauden luokallani. Isonmäen jälkeen tie liittyi uuteen tiehen. Paatelassa pysähdyimme ja katselimme ympäristöä. Siitä alkoi 1990-luvun alussa rakennettu Keiteleen kanava, joka johti Jyväskylään. Paatelassa on ylin sulkukammio, jossa veden korkeus on noin 7,5 m. Kanavan yli johti suuri, korkea silta. Aikaisemmin tie kulki rannan tasossa ja tien ja järven välissä oli paperipuiden varasto ja propsien kuorima-alue. Kauempana järvellä oli jo 40-luvulla rakennettu rautatiesilta.

Tie tuli Äänekoskelle toiselta puolelta entistä yhteiskoulua kuin ennen. Silloista koulutaloe ei enää ollut, vaan sen tilalla oli pitkä koulukennus, taisi olla useampia rakennuksia ja nimikin oli nyt Hiskimäen koulu. Kun me muinoin läksimme koulunpihan nurkasta suoraan keskustaa kohti kapearaiteisen junan aseman ohi ja sillan yli, ei se ollut enää

mahdollista. Koulun rajalla oli korkea verkkoaita, jonka silmien läpi nykypäivän koululaiset saavat katsella meidän silloin käyttämämme koulutietä. Lähellä ollut palokunnantalo, jossa joitakin koulun juhliakin vietettiin, oli palanut. Kuinka niin hassusti oli palokunnalle käynyt? Muinoin Äänekosken yhteiskoulussa oli luokallani ollut kaksi Kurkijoen tyttöä, tosin eri aikoina: Martta Puputti ja Annikki Roiha. Kun vuonna 1943 siirryin Elisenvaaran yhteiskouluun, tapasin tytöt ilokseni siellä. Olimme jälleen luokkatovereita.

Kiertelimme vielä Äänekosken keskustassa, rannalla ja vähän kaupungin takanakin. Palatessamme pysähdyimme torin laitaan. Osuuskupan ravintola, jossa kouluaikana kävimme syömässä ruokatunnilla ja Kuutin kahvila, jossa istuimme usein muuten, oli kumpikin purettu. Siinä tarinoidessamme kulki torilla mies, jonka Lehtonen huusi luoksemme. Hän oli Alpo Havu, joka oli ollut Suolahdessa is-joukoissa kesällä 1941 yhtä aikaa kuin minä. Muistimme vielä toisemme.

Palasimme Suolahteen Kuhnamon rantaan syntyneen kauniin asutusalueen kautta. En muinoin tiennyt, että järvi ulottui näin lähelle Äänekoskea. Olimme käyneet Nakertajanmäestä järvellä kalassa metsien läpi polkuja pitkin. Hotellilla erosimme. Lehtonen jätti tuon alueen veteraanikirjan tutkittavakseni. Löysin sieltä muutamia entisiä tuttuja. Olisin tarjonnut hyvälle oppaalleni aterian tai edes kahvit, mutta hän ei missään vaiheessa sellaiseen suostunut. Olen kuitenkin hänelle kiitollinen saamastani opastuksesta ja kyydistä. Hän, entinen taksimies, ajoi rauhallisesti, turvallisesti ja kohteliaasti. Jalankulkijat pääsivät aina kulkemaan ensin, toisin kuin Tampereella. Yksin kulkien matkan anti olisi jäänyt miättömäksi. Oman suunnitelmani mukaan, tehdä matkaa

Olavi Kallioniemi on kirjoittanut kirjan Elisenvaarassa ja evakossa. Hän kuvaa siinä Elisenvaaraa sotaa edeltävänä aikana omien kokemustensa kautta, oman perheensä elämää, koulumuistoja ja puuhia naapurien poikien kanssa.

Kirjaa on saatavana Kurkijokelaisen toimituksessa hintaan 15 eur.

kävelen, olisin nähnyt vain murto-osan siitä, mitä nyt näin ja kuulin.

Tulin Suolahteen nähdäkseni paikkoja, jotka toisivat mieleen muistoja. Siinä suhteessa matka osittain epäonnistui. Löysin vain viisi, kuusi sellaista taloa, jotka liittyivät jotenkin silloiseen elämään ja jotka varmasti tunnistin. Kaikki muu oli muuttunut. Kaupungin keskusta oli rakennettu uudelleen.

Onko Suolahti mennyt eteen vai taaksepäin, on lyhyen käynnin perusteella vaikea ratkaista. On se ainakin noiden vanhojen aikojen jälkeen menettänyt itsenäisyytensä, kun se liitettiin vuoden 2007 alusta Äänekoskeen. Matkustajajunat eivät kulje, niin kuin silloin. Kun kyselin kirjakauppaa, sellaista ei ollut, ennen oli. Näin matkalla uudenlaisen Suolahden sen viimeisinä itsenäisyyden aikoina. Parasta matkallani oli se, että tapasin hienon suolahtelaisen herrasmiehen

Ylistaro

Kesäkuun puolivälissä vuonna 2003 matkustin tutustumaan Ylistaroon, johon muutimme jatkosodan jälkeen. Perhe muutti sieltä keväällä 1947 Loimaalle. Minä vietin vielä kesän Ylistaron maanviljelyskoeasemalla.

Matkustin Ylistaroon junalla, niin kuin syksyllä 1944. Asemalla oli silloin kova hyörinä, kun kurkijokelaiset olivat hakemassa evakotavaroita. Niitä purettiin vaunuista, kuormattiin laiturilta ja tavaramakasiinista, jonka ympärillä seisoi paljon hevosia kuormaa odottelemassa. Karjalan murre kaikui. Nyt asemalle jäi minun lisäkseni yksi nainen suuren matkailukun kanssa. Tuskin juna olisi siellä pysähtynytään, elleimme me olisi tulleet. Nainen haettiin pian autolla, minä läksin kävelen keskustaan päin. Olisinko kävellyt reilut kolme kilometriä, kun saavuini paikkaan, jossa oli huoltoasema ja muutamia muita kaukana toisistaan olevia uusia taloja. Vieressä oli silta ja sen takana kirkko. Huoltoaseman pihassa oli ikäiseni nainen. Kysyin häneltä matkaa vanhaan keskustaan. ”Mikä se semmoinen on”, hän ihmetteli. Kävi ilmi, että hänkin oli evakko. Hän alkoi neuvoa minua, mutta sanoi sitten, että hän vie minut sinne. Niinpä menin hänen autoonsa ja hän ajoi vanhaan keskustaan ja kertoili matkalla, missä oli ollut kauppa, posti, lääkäri,

Tervakallion talo Ylistarossa, jossa kirjoittajan perhe asui.

Hannukaisten sukuseuran sukukokous

Hannukaisten sukuseurala on meneillään 20-vuotisjuhlavuosi, sillä seuran perustava kokous pidettiin Porissa Riihikedon koululla 3.7.1988. Suvun juuret ovat Laatokan länsirannalla Hiitolassa, mutta suvun jäseniä oli siirtynyt asumaan myös Hiitolan lähipitäjiin. Tällä hetkellä seurassa on 184 jäsenmaksunsa maksanutta, 18 vuotta täyttäneitä jäseniä. Sukukokous ja -juhla pidetään joka toinen vuosi. Seuran historian 10. sukukokous ja -juhla pidettiin 7. – 8.6.2008 Valkeakoskella hotelli Waltikassa. Tilaisuus oli

samalla seuran epävirallinen 20-vuotisjuhlataptuma.

Sukukokous ja sen päätökset

Sukukokous pidettiin perinteisen kaavan mukaan seuran puheenjohtajan Tapio Hannukaisen johdolla.

Ennen varsinaisia kokouksia vietettiin hiljainen hetki edellisen sukukokouksen jälkeen pois nukkuneiden seuran jäsenten muistoksi. Seuran puheenjohtaja ojensi myös kukkakimpun halausten kera kokouksen vanhimmalle osanottajalle,

80-vuotiaalle jämsäjäveljelle Tyyne Virtaselle.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Tapio Hannukainen ja sihteeriksi Panu Hannukainen, molemmat ovat kotoisin Harjavallasta. Pöytäkirjan tarkastajiksi ja samalla äänten laskijoiksi valittiin jämsäjäveljät Teuvo Kuusimäki ja Mikko Hanhilampi.

Kokous hyväksyi ilman vastaväitteitä edellisten kahden vuoden toimintakertomukset ja tilinpäätökset. Toiminnan todettiin täyttävän jäsenistön vaatimukset. Seuran talous on

myös vakaalla pohjalla. Sukukokousten valmistelun ja järjestämisen ohella keskeinen toimintamuoto on vuosittaisten kotiseutumatkojen järjestäminen Karjalaan.

Sukuseuran johtokunnasta olivat erovuorossa Oiva Hannukainen (Rauma), Kirsti Hannukainen (Rauma), Arto Hannukainen (Lahti), Juha Hannukainen (Tampere) ja Pauli Huhtamaa (Kankaanpää) sekä varajäsenet Teuvo Kuusimäki (Jämsä) ja Kari Hannukainen (Imatra). Kaikki tulivat valituiksi uudelle kaksivuotiskaudelle. Toiseksi tilintarkastajaksi rahastonhoitajaksi siirtynyt Riitta Kuusimäen (Jämsä) tilalle valittiin Elina Lahtinen (Jämsä), toisena tilintarkastajana jatkaa Seija Viitala (Kauhajoki). Sinikka Hakanpää (Harjavalta) jatkaa toisena varatilintarkastajana, toiseksi valittiin uutena Eila Lähti (Kankaanpää).

Seuran johtokunnan tärkeimpiä tehtäviä tulevalle kaksivuotiskaudella ovat kotiseutumatkojen järjestäminen Karjalaan, seuraava matka tehdään toukokuussa 2009. Vastuuhenkilönä toimii Teuvo Kuusimäki.

Vuoden 2010 sukukokouksen- ja juhlan suunnittelu, valmistelu ja toteutus. Johtokunta sai myös tehtäväksi tutkia mahdollisuuden siirtää sukukokouksen perinteinen pitoaika kesäkuulta syyskesäälle/alkusyksyyn.

Sukutietojen tallentamisen jatkaminen tavoitteena ”Hannukaisten sukua”-teoksen päivitetyn ja laajennetun version julkaiseminen. Tietojen tallentamisen vastuuhenkilönä toimii Arto Hannukainen.

Myynnissä olevien tuotteiden hankinta ja välittäminen sukuseuran jäsenille, vastuuhenkilönä Raimo Hannukainen. Seuran kotisivuille edellytettiin laadittavan tuote-esittely myynnissä olevista tuotteista.

Kokouksessa esitettiin myös, että seuran johtokunnan pitäisi pyrkiä osal-

Juhlapuheen piti Karjalan Liiton valtuuston jäsen ja Karjalaisten sukuyhteisöjen liiton puheenjohtaja FM Eija Hatakka-Peltonen.

listumaan Karjalan Liiton hautausmaa-projektiin ja edesauttamaan Hiitolan hautausmaan kunnostamista. Hautausmaalta on löydetty suvun esivanhempien haudoilta irrotettuja muistokiviä ja -ristejä, joille pitäisi saada pysyvä sijoituspaikka muistelupaikaksi.

Sukujuhla

Sukujuhlan aluksi piti sukuseuran puheenjohtaja Tapio Hannukainen tervehdyspuheen, minkä jälkeen jatkettiin perinteisesti ruokailulla karjalaisesta pitopöydästä.

Ruokailun jälkeen piti juhlapuheen Karjalan Liiton valtuuston jäsen ja Karjalaisten sukuyhteisöjen liiton puheenjohtaja FM Eija Hatakka-Peltonen.

Juhlapuhe oli ansiokas, kuusi (6) konekirjoituslusiakaa käsittävä, karjalaisuutta sekä sen kehittämistä ja säilyttämistä käsittelevä asiapi-

toinen kokonaisuus. Ohessa muutamia poimintoja yhden kuulijan tärkeinä kokemista asioista.

Karjalan Liiton seuraavan kolmen vuoden (liittokokouksen) teemana on ”Karjalaisuus elämänvoimana”. Yksilölle ja yhteisölle identiteetti on tärkeä ja identiteetin keskeinen osa on tietoisuus omista juurista. Identiteetti vahvistuu kotiseutumatkoilla, joita myös Hannukaist ovat ahkerasti tehneet.

Karjalaisuudella on ollut keskeinen merkitys suomalaisuuteen ja kansallistunteen syntymiseen. Kansallinen herääminen 1800-luvulla perustui suurelta osin Karjalassa kerättyyn kansanrunouteen ja muuhun tieteelliseen tutkimusaineistoon. Kansalliseepoksemme Kalevalan runot on kerätty Karjalasta. Samoin taiteisiin karjalaisuus-

Jatkuu seur. siv.

Sukuseuran puheenjohtaja Tapio Hannukainen on luovuttanut kukat Tyyne Virtaselle

mutta ei ole enää. Kauppoja on koko pitäjässä kaksi, nekin lähekkäin. Posti on asiamiesposti ja taitaa olla ainoa koko kunnassa. Hän valitti, kuinka kaikki on mennyt taaksepäin. Kun saavuimme perille, kylä oli tuttu, mutta tuntui elottomalta. Jäin vanhan säästöpankintalon luona pois kyydistä ja kiertelin ensin sen ja sillan välillä. Sieltä ei ollut purettu mitään, mutta osuuskauppa oli tyhjä, meijeri samoin. Säästöpankin talossa oli jotain toimintaa, mutta ei pankkia. Liekö sellaista koko kunnassa? Menin vanhalle sillalle. Kyrönjoki virtasi sillan ali vuolaana ja ruskeana. Siellä täällä oli pyörteitä, akanvirtoja ja vaahtoa. Se oli pysynyt ennallaan.

Keskustassa on vanha hautausmaa, josta aika suuren osan vievät hyvin hoidetut sankarihaudat. Oli myös hauta, jota ei sodan jälkeisinä vuosina vielä ollut. 1800-luvun loppupuolen kuuluisimman rikollisen,

murhamies Matti Haapojan luut oli haudattu sinne 1995 sen jälkeen, kun ne oli vapautettu Vantaan rikosmuseosta, jossa niitä oli säilytetty sata vuotta. Läksin kävelemään Lapualla päin. Heti alkumatkalla oli siivoton paikka. Oli kohan romuliike, purkamo vai kaatopaikka? Siinä oli autonromuja, jääkaappeja ja muita kodinkoneiden romuja hajan hajan.

Hetken päästä tulin urheilukentälle. Ihmettelin mielessäni, että silloinen kenttä on muutettu pesäpallokentäksi ja juoksuratakin hävitetty. Totta kai Pohjanmaalla täytyy pesäpallokenttä olla. Vanha urheilukenttä oli sentään paikallaan, entistä komeampana pesäpallokentän vieressä. Oli kaunis katsomo, värikäs punainen juoksurata ja vihreä nurmi. Olin muinoin mukana seiväshypyn toimitsijana kentän avajaiskilpailussa, joka oli myös sodassa kaatuneen Eero Lähdesmäen muistokilpailu. Hänen nimissään oli

silloinen Suomen ennätys 416 cm. Kenttä oli silloin vaatimattomampi, juoksurata mustaa hiilimurskaa.

Jatkoin kävelyäni. Vähän matkan päässä oikealla oli valkoinen komea rakennus, Tervakallio. Siinä me asuimme Ylistaron aikana. Kaikki näytti samanlaiselta kuin silloin. Puistokuja johti pihaan. Puut olivat suurempia ja tuuheampia, niin että talo näkyi vähemmän. Mieleni teki mennä taloon ja pyytää, että saisin käydä siinä huoneessa, missä asuimme, mutta ujous voitti. Meidän aikamamme talon omistivat Yrjö ja Fanni Vannas. Nyt se oli jo toisella omistajalla heidän jälkeensä. Vannas kertoi joskus juttuja veljestään Kustaasta, joka muiden yritystensä lisäksi ajoi taksia. Seuraavan tarinan minulle kertoi Pekka Varismäki vasta matkani jälkeen: Kerran tuli Valpon miehiä junalla Ylistaroon. He ottivat asemalta Vannaksen taksin ja käskivät ajaa Vihtori Herttulan luo. Kustaa pysäytti au-

ton hautausmaan kohdalla, otti maksun ja kun miehet olivat ulkona, kysyi: ”Onko herroilla lapiot mukana?” Ja hän ajoi pois. Herttua oli jo kuollut ja haudattu.

Käännyin ja lähdin takaisin päin. Kävelin uuteen keskustaan, huoltoasemalle ja matkalla tein havaintoja. Punaissa talossa pienen työväen päällä oli ollut posti. Enää ei ollut koko taloa. Hanhinevat olivat asuneet siinä.

Monta vanhaa taloa oli hävinnyt. Eräässä säilyneessä talossa sijaitsi kirja-kauppa. Täällä oli sentään sellainen, Suolahdessa sitä ei enää ollut. Menin ostamaan kortteja muistoksi Ylistaron matkasta. Lattia narahteli, kun astuin sisään. Juttelin ystävällisen kauppiaan kanssa. Kun kyselin Korpelasta, silloisesta kirjakauppiasta, jonka luona usein kävin, hän kertoi, että Korpela oli kuollut parikymmentä vuotta aikaisemmin ja tämän kaupan kirjavaraston alku on

Korpelan kaupasta.

Oli tien varrella jotain uuttakin: iso koulukeskus. Rupesin kyselemään, kuinka Ylistarosta pääsee pois. Evakkoaikana ei sellaista tarvinnut kysellä. Junahan meni useamman kerran päivässä. Minut neuvottiin Birgitan kukkakauppaan. Siellä toimi Matkahuolto ja siinä kaikki bussit pysähtyivät. Kyselin autoa Seinäjoelle. Se olisi lähtenyt vasta klo 17. Nuori neito, joka siellä palveli, oli ystävällinen ja avulias. Hän tutki muita mahdollisuuksia ja löysi auton, joka lähtee jo 14.35, mutta ajaa Lapualla, jossa pitää vaihtaa toiseen autoon. Hän kirjoitti minulle kauniilla pienellä käsialalla kaikki tarpeelliset tiedot yhteyksistä ja aikatauluista.

Kävin välillä huoltoasemalla syömässä ja katselin kirkon sillan ympäristöä. Palasin sitten Birgitan luo. Istuin penkillä seinän vieressä autoa odottamassa. Kun tytö tuli kastelamaan kukkia, juttelin. Hän ei tiennyt Ylis-

taron asioista paljokaan, sillä hän kertoi syntyneensä Vähässäkyrössä, asuvansa Isossakyrössä ja käyvänsä vain töissä täällä. Bussi tuli. Siinä oli minun lisäksi toinen matkustaja.

Kiertelin Lapuan keskustassa parikymmentä minuuttia. Sitten nousin Seinäjoelle lähtevään autoon. Siinä oli minun lisäksi toinen matkustaja.

Kaikilla kolmella entisellä evakkopaikalla on kehitys mielestäni mennyt ainakin osittain huonoon suuntaan, jopa taantunut, vaikka onkin rakennettu paljon uutta. Tällainen nostalginen sielu olisi nähnyt mieluummin paikat entisellään. Oli sentään jotain hyvääkin. Kaikki ihmiset, joiden kanssa jouduin matkoillani tekemisiin, olivat erittäin ystävällisiä ja avuliaita. Heille olen kiitollinen.

Olavi Kallioniemi

Erkin ja Lainan kirjeet

Sukulaistyttö Leena Virtanen (os. Möltsi) innosti minua kertomaan toimittamastani kirjasta: Erkin ja Lainan kirjeet sotavuosilta 1939-1944. Kirja on sikäli ainutkertainen, että tämänkaltaista yhtäjaksoista koko sodanaikaista "evakko-rintamalinja" -kirjeenvaihtoa ei ole aikaisemmin julkaistu. Koska kirja on omakustanteinen ja vielä kirjan kustantajakin muuttui, kirjan löytäminen saattaa olla hankalaa.

Taustaa Erkistä ja Lainasta:

Arvi Räsänen (taatto), valmistuttuaan Sortavalan Seminaarista, sai ensimmäisen opettajan viran Kurkijoen Lapinlandin koulusta. Kurkijoelta hän löysi kauppias Juho Häklin tyttären Helenan (maamo). Kurkijoella heille syntyi kaksi lasta ennen kuin he 1913 muuttivat Käkisalmen mlk:n Suotniemen koululle. Vuotta aikaisemmin oli Suotniemen kartano myyty

kunnalle fajanssitehtaan lopettamisen yhteydessä.

Perheen toiseksi nuorin Erkki syntyi 21.04.1915. Hän halusi maanviljelijäksi ja kävi Ylä-Vuoksen maamieskoulun. Harrastuksista tärkein oli urheilu ja eritoten seiväshyppy, sekä metsästys ja kalastus. Talvisodan ajan Erkki oli reservissä Käkisalmen messä sijaitsevassa Laatokan rannikkotykistössä Murikas-sa. Siellä hän sai koulutuksen kevyen tykistön suuntaajaksi. Koko jatkosodan ajan Erkki oli majuri Eino Tirrosen komentamassa 3. KTR/9:ssa.

Laina (os. Vuorinen) oli syntynyt 16.09.1914 Sakkolan Kiviniemessä. Hän kävi keskikoulun ja osittain lukion Käkisalmen Yhteiskoulussa. Laina toiveena oli valmistua karjalousteknikoksi Kuopiossa. Talvisota keskeytti opinnot pari kuukautta ennen valmistumista. Äitini Laina oli innokas partiolainen ja

kesäisin hän veti partioleirejä Kangassaareissa, joka sijaitsi aivan Suotniemen edustalla. Hän harrasti myös melontaa ja siellä Vuoksen aallokoilla Erkki ja Laina alkoivat seurustella.

Näin alkoi kahden nuoren yhteinen taival 18.08.1939 ja kirjeenvaihto koko sotien ajan - viisi pitkää vuotta.

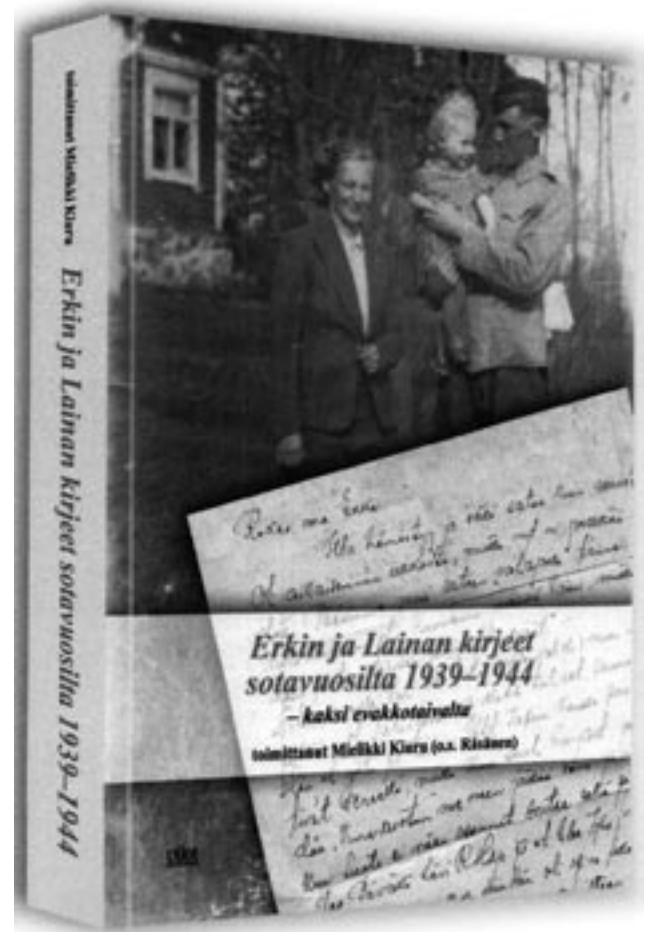
Kirjaa on saatavana kirjakaupoista, kustantajalta:

Mediapinta kustannus; www.mediapinta.fi sekä al-lekirjoittaneelta. Kirjastostakin kannattaa kysellä

Erkin ja Lainan kirjeet toimittanut

Mielikki Kiuru (o.s. Räsänen)

Rälssimiehentie 7-9 F
49400 HAMINA
puh.044-7873134
mielikki.kiuru@phnet.fi

Jatkoa ed. siv.

della oli hyvin suuri vaikutus. Jean Sibeliuksen, Pekka Halosen ja monen muun kansallisesti ja kansainvälisesti tunnetun taiteilijan tuotannossa on huomattava karjalainen leima.

Talvisodan jälkeen perustettiin Karjalan Liitto ry ajamaan kotinsa ja kotiseutunsa jättämään joutuneiden karjalaisten asiaa. Sittenkin karjalaisen siirtoväestön integroiduttua uusiin asuinympäristöihin KL on muuttunut yhä enemmän kulttuuri- ja karjalaisen perinteen säilyttämistä edistäväksi järjestöksi, joka pyrkii myös edistämään yhteistyötä luovutetun Karjalan nykyisten asukkaiden ja hallinnon kanssa. Liiton tärkein arvo on karjalaisuus, seuraavaksi tärkein on jatkuvuus. Arvojen mukaisesti KL pyrkii siirtämään karjalaisen perinteen tuleville sukupolville. Toiminnassa korostuvat yhteisöllisyys ja pyrkimys ihmisten aitoon kohtaamiseen.

Karjalan Liiton toimintaan on tullut mukaan myös sukuseuratoiminta ja sukututkimus. Karjalaisten sukuyhteisöjen liitto toimii sukuseurojen piirijärjestönä KL:ssa. Sukuseurojen merkitys KL:ssa lisääntyy jatkuvasti. Sukututkimusta harrastetaan sukuseuroissa intensiivisesti. Tästä syystä Karjalaisten sukuyhteisöjen liitto (SKL) on laatinut tietosuojaviranomaisten kanssa yhteistyössä sukututkimusta ohjaavan käytännekokonaisuuden, "ohjesäännön", joka helpottaa huomattavasti sukututkimusta ja sukujulkaisujen laadintaa.

Juhlapuheen sisältö on hyvin sopusoinnussa Hannukaisten sukuseuran arvojen ja toiminnan periaatteiden kanssa. Saatoimme todeta olevamme oikealla tiellä. Sukuseurassamme on tehty toiminnan alusta saakka

myös sukututkimusta, kaksi sukukirjaakin on saatu aikaiseksi ja sen lisäksi myös julkaisemattomia suppeampia tutkimuksia, joten SKL:n toimesta laadittu ohjeistus on tervetullut toiminnan selkeyttäjä.

Juhlaväki piti kuulemassaan ja antoi puheen pitäjälle ansaitut aplodit. Sukuseuran puheenjohtaja Tapio Hannukainen luovutti hänelle kiitokseksi "Hannukaisten sukua"-kirjan.

Juhlan lomassa järjestettiin arpajaiset ja illan ohjelman lopuksi ennen vapaata yhdessäoloa ja tanssia suoritettiin arvonta. Arpajaispalkintopöytä oli runsas ja voittajia oli paljon. Tämän kirjoittajaakin onnisti mitä parhaimmin eikä matkalajakortti v 2009 kotiseutumatkalle olisi voinut osua parempaan kohteeseen (subjektiivinen mielipide?).

Tulevaisuus – tavoitteet ja näkymät

Sukuseuran tavoitteena on karjalaisen perinteen säilyttäminen ja siirtäminen tuleville sukupolville. Menetelmien ja tapojen tulee kuitenkin olla kulloisenkin sukupolven itsensä näköisiä. Sisällön ja arvojen säilymisen ei tarvitse olla riippuvaisia käytetyistä menetelmistä.

Sukututkimusta riittää vielä pitkäksi aikaa ja uudet sukupolvet pitää liittää entisiin. Suvun asuinsijat luovutetussa Karjalassa, Hiitolassa ja sen ympäristöpitäjissä, tulee tehdä tutuiksi uusille sukupolville. Siinä riittää tehtävää sekä perinteen luovuttajille että vastaanottajille. Sukuseuralla on kuitenkin luja luottamus siihen, että ketjuun löytyy aina yhä uusia lenkkejä. Siinä määrin nuoria on lähtenyt mukaan toimintaan ja osallistunut myös kotiseutumatoimintaan.

Sukuseuran tulevaisuus näyttää valoisaalta.

Jatkoa sivulta 1

hän jäi laittamatta Järvisen Fransin haudalle, kun emme kiveä löytäneet.

IHOJÄRVI

Ihojärvi oli pitäjistä viimeinen. Sieltä oli tarkoitus löytää Yrjö ja Elsa Parikan koti.

Viljo Parikan syntymäkodin paikka löytyi helposti, taloa ei pystyssä kuitenkaan ollut. Viljo nousi ketterästi pienelle mäen nypylälle ja näytti kepillään suurella kaarella; "Tuol nuo kaik on meidän mehtää ja peltoloi". Viljo on mukava juttumies, hän muistaa paljon lapsuudesta tarinoita ja osaa kertoa ne omalla leppoisalla tyylillään. Naapuri Heinosen Jaskakin vilahti tarinoissa, persoonamies taisi Jaska olla. Pihapiiristä löytyi ruusupensas, josta mukaan lähti ruusunmarjoja, toiveena on saada ne kasvamaan Viljon ja Vuokon kotipihalla Jämsänkoskella. Mainittakoon että erikoisuutena Ihojärvellä oli kahteen suuntaan

jatkuvat parin kilometrin pituiset asfalttitiit, päättyen ei-mihinkään. Yhtään taloa ei asfalttiteiden varrella ollut.

Matkan edetessä Kaiun Pekka nappasi mikrofonin ja rupatteli mukavia sekä lauloihan hän muutaman laulun. Muutenkin matkaseura oli mukavaa ja tunnelma välitön, kiitos kaikille siitä.

Kuljettajamme antoi meilä mielenkiintoista opastusta, näimme mm. Lauri Kristian Relanderin sekä Veikko Venamon syntymäkodit Jaakkimassa, hallitsemattomina kasvavia erittäin myrkyllisiä jättiputkia hehtaarikaupalla jne.

Sunnuntaiaamuna lähdimme takaisin kotiin, samaa reittiä kuin tulimme. Kotimatalla satoi koko päivä. Kerran paikalliset miliisit pysäyttivät auton ja halusivat nähdä kaikkien passit, muuten matka sujui suunnitelmien mukaan.

Illansuussa olimme kotona ja tuliaisina runsaasti mukavia muistoja, joista on iloa pitkään. Sää suosi meitä, taisi olla kesän kuumiin vii-

konloppu. Paarman puremia saimme myös muistoksi.

Kun Tourun Heikki ja avovaimonsa Raili vierailivat Tourun Saimin luona sairaalassa, heillä oli tarkoituksena näyttää videokuvaa matkasta Saimille. Hän ei kuitenkaan sillä hetkellä jaksanut elävää kuvaa katsoa. Ikävä kyllä video jäi katsomatta sillä 23. päivä heinäkuuta Saimi nukkui pois, siis vain pari päivää matkamme jälkeen. Helmikuussa 2009 hän olisi täyttänyt 80 vuotta. Hänet haudattiin miehensä Kallen viereen Tammelan hautausmaalle. Ja kuinka paljon hän olisikaan halunnut käydä kotikonnuillaan, mutta se oli myöhäistä.

Mieleen jäi kysymys, miksi emme tehneet Kurkijoen matkaa jo vuosia aikaisemmin?

Tarkoituksena on vielä palata Kurkijoelle, näkemättä jäi vielä isoisämme koti Pohjissa (Lankinen) sekä isoäitimme koti Haavikossa (Kempinen).

Lea Lankinen
Somero

Kalenteri-vuosi

*Tammi, helmi,
maaliskuussa
meillä tuima talvi on.
Mutta jo huhti-,
toukokuussa
alkaa aika auringon.
Kesä-, heinä-,
elokuussa ruohot,
viljat varttuu.
Sato syys- ja
lokakuussa kellareihin
karttuu.
Marraskuussa musta
ma valkolunta varttuu.
Joulukuu myös joutuu,
juhlariemut tuoden,
kaunihisti päättää
kalenterivuoden.*

(Mummon loru,
Elma Pummi)

Onnittelumme rauhannobelistille

Presidentti Martti Ahtisaari, Karjalan poikia Viipurista, sai viimein sen, mikä hänelle todella kuului antaa. Ahtisaari on tehnyt pitkän, jo kolmekymmentä vuotta kestäneen päivätyön tällä rauhanhierontasaralla. Ko-ko Suomen kansa voi olla ylpeä tuosta hänelle myönnetystä Nobelin rauhannäköisyyden Samalla hän nousi elossa olevista suomalaisista arvostetuimmaksi kansallaiseksi. Tämän tuoreen kyselyn teki iltalehti. Onnea vielä siitakin.

Maailmassa riittää työtä tuolla hänen valitsemallaan uralla. Valitettavasti pallollamme on parhaillaankin käynnissä kymmeniä sotia

ja pienempiä kahinoita. Syyt niihin ovat moninaiset. Useat meneillään olevista sodista johtuvat kansojen halusta määrätä itse asioitensa kuluksi. Niinhän suomalaisenkin piti taistella vapauttaakseen hyvin verisesti. Ja sitten sen jälkeen on ollut pakko puolustaa rajoja ja saavutettua vapautta. Siitä huolimatta meiltä Neuvostoliitto ryösti noin kymmenen osan maamme pinta-alasta. Todella ryösti, sillä ei sirpin, vasaran ja punalipun armeija kummassakaan viime sodassa pystynyt valloittamaan koko sitä aluetta, joka oli pakkoluovutettava.

Nyt pitäisikin saada Ahtisaari neuvottelemaan

takaisin Suomelle niitä ryöstömaita. Hänellä olisi ainakin kykyä ja taitoa käydä neuvotteluja. Hänellä olisi myös venäläisille annettavaa tietoa siitä, miten edullista ja hyödyllistä olisi naapurillemme tuo palautus. Palautuksen jälkeen heidän arvostuksensa nousisi kohinalla meidän suomalaisten ja myös koko maailman silmissä. Se loisi todellista pohjaa kansojemme väliselle ystävyydelle ja rauhannomaiselle rinnakkainelolle. Kyllä Venäjälle jäisi maata palautuksen jälkeenkin aivan riittävästi. Teko olisi hyvänä esimerkkinä muillekin kansoille, että ei enää lähdetä valtiotvierailuille

tankkien kanssa, kuten tapa on ollut.

Tosin taataa itäisen naapurimme nykyinen johtoporras hieman karsastaa Ahtisaarta ja hänen taitojaan. Syynä ovat naapurimme kokemat arvovaltatappiot Kosovon itsenäistymisasiassa. Karjalan palautusneuvotteluissa olisi Maralle haastetta kerakseen jo siinä, että saisi asian tiimoilta molemmat osapuolet saman pöydän ääreen. Siitä saattaisi tulla vähintään yhtä pitkä rauhanhieronta kuin minulla jo on, sillä olen hieronut sitä jo viisikymmentä vuotta, tosin ilman Nobelia, tuumii

Kurkijoen poika

Uljaanpojasta ja Matti Valtosesta

Miettikää pojat, onko filikset vähän samanlaiset nykymenopeliä hankittaessa?

Aikansa suuri hevosmies Elisenvaarasta oli Matti Valtonen. Matti oli suuri hevossukujen tuntija. Hän piti siitosoriita, ajeli niillä kilpaa, ja monessa talossa Kurkijoella oli varsoja Matin orihevosista. Matti ihaili nopeaa altisluontoista juoksijahevosta. Niinpä hän oli eräänä keväänä hankkinut hoitoonsa kuuluisan ja juoksijasukuisen Torstin veljesten omistaman Uljaanpoika-nimisen, kuuluisaa karjalaista Halin kantaa olevan oriin. Uljaanpoika oli jo silloin kuuluisa nopeudestaan ja hyvistä jälkeläisistään. Sillä oli monessa sukupolvessa hyvät ravilahjat.

Kun Uljaanpoika oli tuotu Matin kotiin, Matti soitti minulle kertoen että nyt hänellä on ori, joka on Suomen parhain. Kysyin, että mikä ihmehevonen se on. ”Se on Halin sukuinen kuuluisa juoksijaori Uljaanpoika, jonka olen saanut nyt hoitooni koko tämän kesän ajaksi.” Sovin Matin kanssa, että vielä samana päivänä tulen junalla Elisenvaaran asemalle, ja Matti lupasi tulla minua noutamaan itse Uljaanpojalla.

Kun saavuin asemalle, oli Matti iloisesti hymyilevänä minua vastassa. Uljaanpoika seiso i rauhallisena hevospuomilla. Kun nousimme Uljaanpojan kieseihin, Matti

selitti heti, millainen ajokki hänellä nyt on. ”Se on kuin ihmisen ajatus, rauhallinen, lempeä, joka lähtöön sopiva hevonen.” Kun läksimme asemalta, ori käveli vilkkaasti ja kuulosteli ohjia koetellen, onko lähde ttävä juoksuun.

Isä oli Lurjus

Annoimme Uljaanpojan kävellä reipasta käyntiä. Kun oli hyvä tie, Matti otti hie man tuntumaa ohjaksilla. Tuo luonnonjuoksija pyrähti heti nopeanlaiseen ravijuoksuun. Matti Antoi ohjakset minulle ja sanoi että ”nyt sopii poika laskea.” Aivan kuin sähköjohto olisi ollut minun ja hevosen välillä. Pienimmästä ohjaksen liikutuksesta tuo kelpo hevonen pyrähti valta vaan ravijuoksuun.

Matti innostui kovin. Sanoi että laske muutama puhti parasta ravia, sillä se on Uljaanpojalle elämys. Kiinitin ohjista ja annoin oriin ottaa parhainta raviaan. Se oli elämys minullekin.

Olin saanut kotonani ajaa monella nopealla juoksijalla. ”Tämä on makia ajettava”,

sano in Matille. Tyynnyttelin Uljaanpojan kävelemään. Ori oli viisas ja mieluisa ajettava. Se tyyntyi heti kävelemään vilkkaasti, ja kävelytimme koko loppumatkan Matin kotipihalle asti.

Onkohan Matti Valtonen, joka oli tunnettu hevosmies? Kari Rahialan kokoelmat

Matti Valtonen ja Töpö, ori Mirkun Peikon poika, naapurinsa Kiiskilän pihalla. Valok. Pekka Kiiski. Marja-liisa Laineen kok.

”Onkos hevosen luonnossa vielä parempaa toivottavissa”, kysyi Matti. Tämä onkin parhaita hevossukuja, mitä Pohjois-Karjalassa on koskaan ollut. Selitin Matille, että Uljaanpojan isoisä on ori Lurjus, joka 1907 Joensuussa merkittiin II palk. valtion kantakirjaan. Lurjus en poika oli Aatamilan ori Uljas, joka ostettiin valtion oriiksi Uudellekirkolle.

Lurjus oli kahta sukuhaaraa kuuluja Halin hevosia. Uljaanpojan emä oli nopea lämminverinen juoksija. Siksi Uljaanpoika oli niin nopea ja altisluontoinen. Matti innostui yhä enemmän ja sanoi: ”Johan olen ajatellut, että Uljaanpojan suvussa täytyy virrata nopeat veret, sillä se on suuri poikkeus meidän jokapäiväisistä hevosistamme.

Arvaatte hyvät lukijat, että sinä iltana meillä Matin kanssa riitti puhetta hevosista ja varsinkin Uljaanpojasta, tuosta ihanneoriista, joita ei synny joka tallissa.

Kateellista kirjoittelua

Kun Matti sai Uljaanpojan kotiinsa siitostyötä varten, oli tälläkin hankkeella kadehtijoita. Sanomalehti Viipurissa oli kirjoitus, jonka päälle pito na oli: ”Älkää hyvät kurkijokelaiset antako vähäpätöisen Uljaanpojan raiskata tammo janne”. Allekirjoittajana oli Itä-Karjalan hevosjalostusliiton puheenjohtaja.

Ilmetellä täytyy, että sillä taholla on aina ollut altisluontoisen hevosen vihaajia. Liiton konsulentti Osmo Jalkanen on kuitenkin aina ollut uljaanpoikalaisen hevossvun suuri ihailija. Kun Uljaanpoika kunniansa kukuloilla ravurina ja siitosoriina oli kilpailemassa valtion näyttelyn II luokassa, oli sen tyytyminen kolmanteen palkintoon, vaikka asiantuntija Eljas Käppi Vuokselasta olisi halunnut sille toisen sijan.

Allekirjoittaja on omistanut useita Uljaanpojan jälkeläisiä, joista useimmat ovat Matti Valtosen hankkimia. Pidän Uljaanpoikaa parhaana oriina, mikä luovutetun Karjalan mailla on elänyt. Lyhennelmä tuntemattoman hevosmiehen kirjoituksista, Kurkijokelainen Nro 47/1964.

Lasten suusta

Olen perinyt silmät isältä ja hiukset äidiltä. Topatakin olen perinyt naapurilta.

Saara 7v.

Perheessä voi sanoa ihan mitä ajattelee eikä tarvitse pelätä, ett joku ajattelee samalla tavalla.

Heikki 6v.

Keisarileikkaus tarkoittaa, että vauva leikataan ulos hätäuloskäynnin kautta.

Martina 6 v.

Naisilla on muodot, mutta miehillä on salkku.

Björn 7 v.

Poliittinen elin on esimerkiksi pääministerin perna.

Olli 6v.

Ihmisen tärkein osa on nenä, koska se on keskellä päätä.

Anton 4 v.

Melkein kaikilla on aivot. Vähän tyhmillä on kanan aivot.

Johan 6 v.

Aivot ovat sitä varten, että hiukset pysyisivät kiinni.

Nina 5 v.

Jos ei ole hermoja, niin tekee paremmin työtä ja ehtii tehdä enemmän asioita.

Harald 7 v.

Kun tulee vanhaksi on yhä vaikeampaa liikuttaa ruumiinjäseniä ja erottaa niitä toisistaan.

Axel 9 v.

Silloin ymmärtää, että on tullut vanhaksi, kun ei jaks kävellä sinne saakka minne pitäisi.

Victor 7 v.

Es kon puumerkki

Teksti: Reijo Mälkiä

Torkkelinkatu 14, helmi Viipurissa

Viipurista Sorjoon ja takaisin

Viipurin uusrokokoohelmi on kauppaneuvos Sergejeffin talo 1880-luvulta. Se sijaitsee Torkkelinkatu 14:ssä, tai nykyäänhän kadun nimi on Prospekt Lenina, lähellä kauppatoria. Mutta miten se liittyy Sorjoon, kylään Kurkijoella?

Sergejeffin talon - tai melkeinpä voisi puhua pienestä palatsista - on suunnitellut Viipurin silloinen kaupunginarkkitehti Fredrik August Odenwall vuonna 1882. Lyhyen työuransa aikana Odenwall ehti suunnitella Viipuriin ja lähiympäristöön useita julkisia rakennuksia, muun muassa hotelleja ja kouluja, mutta myös yksityistaloja.

Kaupunkikuva illuusiona

Sergejeffin talo on tyyppillinen aikakautensa kertaustyytlejä edustava patriisirakennus. Siihen aikaan Viipurin keskustaan sai rakentaa vain kivitaloja. Oikeaa kiveä ei kuitenkaan käytetty kuin perustuksissa, sokkelissa, sillä Suomessa kivitallorakentaminen tarkoitti tiilirunkoa ja puuvälipohjia. Kivirakennuksen vaikutelma saatiin peittämällä tiilipinta rappauskerroksella ja rustikoinnilla. Toisin sanoen rappauksen muotoilulla harkkomaiseksi saatiin aikaan kivirakennuksen tuntu. Tiilirunko on hyvin joustava, pienet perustusten vajoamiset ja lähistön räjähdys sodan aikana eivät juurikaan pystyneet vaurioittamaan rakennusta.

Senaikaisessa kaupunkikuvassa oli kyse illuusion luomisesta. Julkisivun pylväsaieilla ei ollut mitään tekemistä ei rakennusteknisen kantamisen kanssa, mutta visuaalisesti pylväät

toki toimivat ”kantavana” rakenteena. Edellä mainittu julkisivun rustikointikin oli voimakkainta alimmassa kerroksessa keveten ja vähitellen kokonaan kadoten ylöspäin. Alakerrosten kun tietenkäin piti olla ”jäsempää kiveä”. Julkisivujen monimuotoinen käsittely ei ollut tarkoitettu vain ornamentaaliseksi rikasteeksi, vaan sitä käytettiin rakennuksen merkitsemiskeinona, se loi rakennukselle elämää, ilmettä, seremoniallisuutta ja eleganssia.

Sisätiloissa sama illuusion luominen jatkui. Rapatulle ja siloitellulle seinäpinnalle luotiin marmoroinnilla marmori- tai muuta kivipintavaihtelmaa ja ootauksella erilaista puujäljitelmaa. Muuta keinovalikoimaa olivat kultaukset, patinoinnit ja koriste-maalaukset. Sergejeffin talon sisätiloista mainitaan kirjallisuudessa, että portaikossa ja yläkerran salissa on hieno stukkokoristelu ja talo muutenkin sisäpuolelta hyvässä kunnossa (Gardberg-Welin: Viipuri - kivistä rakennettu kaupunki, s.96). Talon sisätiloja voi netissä katsella ainakin osoitteessa: http://terijoki.spb.ru/trk_pechi.php?item=17. Ja talon julkisivu löytyy osoitteesta: http://www.vbg.ru/about_cam/aboutcam_frameset.htm. Talon parvekkeelle on sijoitettuna nettikamera joka muutamana minuutina välein ottaa kuvan Torkkelinkatua pitkin Kauppatoria päin.

Feodor Sergejeff, puotipuksusta kauppaneuvokseksi

Tontti 1 Aleksanterinkadun ja Torkkelinkadun kulmassa, sittemmin Torkkelinkatu 14,

Repolan kaupunginosassa oli jo varsin täyteen rakennettu, kun kauppias Feodor Sergejeff alkoi rakennuttaa asuinrakennustaan. Feodor oli kotoisin Venäjän Jarsoslavin kuvernementistä. Hän oli tullut 14-vuotiaana Viipuriin puotipuksuksi kauppias I.A.Schushinin perustamaan siirtomaa- ja tehdastavarainkauppaan. Parinkymmenen vuoden päästä puotipuksu osti työpaikkansa ryhtyen rohkeasti laajentamaan ja perustaen siinä ohessa muun muassa tupakkatehtaan ja olutpanimon. Ennen vuosisadan päättymistä Feodorista tuli kauppaneuvos ja toiminnest F.Sergejeffin Pojat ja Kump. Itä-Suomen yksi tärkeimmistä kauppuhuoneista. ”Kauppa käy kuin ennen vanhaan Sergejeffillä” vakiintui sananparreksi karjalaisten keskuudessa.

Elämää Sergejeffin talossa

Sergejeffit olivat juhlamielistä väkeä, Arvi A Kariston Karjala-kirjassa (nro 3 s.281) kerrotaan hyvä esimerkki. Siinä hän se on noiden vanhojen rakennusten kiehtovuus; oliko se August Strindberg joka sanoi että vanhoihin taloihin on liimautunut niiden näkemä elämä.

Sergejeffin talo oli kaupungissa ensimmäinen rakennus, jossa oli t-ikkunat. Ne muutettiin 1930-luvulla suuriksi ilmeettömiksi kaupanikkunoiksi. Voisi kuvitella, että sen aikaisen Suomen modernissa funkis-hengessä eivät kertaustyyli enää olleet arvossa ja Sergejeffin talon tyyppinen koristeellisuus leimattiin helposti ”tyypilliseksi ryssän kuterukseksi”. Sotien jälkeen ik-

Kuva:
Reijo Mälkiä.

kunat sittemmin entisöitiin venäläisten toimesta, jota varten he saivat piirustukset Mikkelin maakunta-arkistosta. Yllättävä kulttuuriteko, mutta nyt he ovat valitettavasti purkamassa taloa.

Talossa on toiminut viime vuosina pääkäyttäjänä kaupungin arkkitehtitoimisto, mutta tänä syksynä arkkitehdit vaikuttavat muuttaneen toiseen osoitteeseen, ja talo olevan ränsistymässä. Takasassa näkyy olevan edelleen vuokralaisia. Toisaalta voidaan kysyä olisiko rakennus näinkään pitkään säilynyt vaikkapa Helsingissä. Ja eihän missään kanta-Suomen kaupungissa ole niin laajalti säilynyttä vanhaa kaupunkirakennetta kuin Viipurissa – toki erittäin huonoon kuntoon päästettynä.

Viipurista Sorjoon ja takaisin

Sergejeffin talon kytkee Sorjoon pieni lovestory, jonka on kertonut Sirkka Peltola. Sirkkan isä, Yrjö Laurila, seurusteli nuoruudessaan Sergejeffin tyttären, Marinnan, kanssa. Yrjö Laurilan isä oli maanmittausinsinööri Henrik Enok Laurell, joka muutti nimensä Heikki Ee-nokki Laurilaksi. Tavallisen karjalaisnuorukaisena Yrjö ei tainnut olla kovin toivottu siihen sosietettiin. Tosin Marinastakaan ei kuulemma oltu innostuttu Yrjön fennomaanikodissa. Puhelimenkin Yrjöä haettiin toikaisulla: Taas kuuluu mari-naa Viipurista!

Yrjö oli tavannut Marinnan Viipurissa serkkunsa Anna-Leena Relanderin välityksellä. Anna-Leena ja Marina olivat luokkakavereita ja ystäviä kuolemaansa asti. Armeija-aikanaan 1934-35 Yrjö riiusteli Marinnan kanssa.

Nuorten tiet erkanivat ja Yrjö löysi Sorjosta kotoisin olevan tytön, Hiljan, jonka kanssa meni naimisiin. Hilja Vesikko, Sirkka Peltolan äiti, oli tullut Parikkalaan töihin Yrjön äidin Brita Laurilan omistamaan kylpylään ja niin he tutustuivat. Sorjoon he eivät muuttaneet, vaan Yrjö jäi aluksi armeijan palvelukseen, kantapeikoksi.

Hiljan kuoleman jälkeen samainen serkku, Anna-Leena Kontinen, toimi taas välittäjänä saattaen Yrjön ja

Marinan uudestaan yhteen. Yrjö ja Marina eivät tosin avioituneet, vaan elivät modernisti avoliitossa 20 vuotta Isä Tapanin (Isä Mitron isä) hyväksyttyä menettelyn. Pariskunta kävi kysymässä Isä Tapanilta neuvoa ja tämä toikaisi, ettei asialle ole hänen puolestaan estettä.

Nyt ovat kaikki osapuolet tuonilmaisissa. Ja Sorjossa

Vesikostakin on jäljellä enää vain joku yksittäinen perustuskivi. Mutta Sergejeffin talo seisoo vielä ylväänä helmenä Torkkelinkatu 14:ssä. Voi vain toivoa, että sen elin-kaari saa jatkua. Jospa taloudellinen taantuma laimentaa investointihaluja uudisrakentaa tontti. Tuollaisten talojen purkamista ei voi millään rahalla enää korvata!

kurkijoki.fi
on oikea tietopankki

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Saimaa
2. Ähtärin eläinpuisto
3. Tornion
4. Buddhalaisuudessa
5. Kokapensa lehdistä
6. Timo K. Mukan
7. Pakonomaista syö-mishimoo
8. Sisiliassa (Italian saappaan kärjessä)
9. Munamägi
10. Supikoira

KukkaBox
Puh. 762 2669
Vastapäättä Loimaan Aluesairaala

Asianajaja

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on s detty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvo-vat Asianajajaliitto ja oikeus-kansleri. Asianajotoimistot hoitavat my s maksuttomia oikeudenkäyntiä ja oikeus-turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalaankatu 9–11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8–14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoimna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

